

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Evy Babiakovej, CSc. a z členov JUDr. Aleny Adamcovej a Mgr. Petra Melichera v právnej veci navrhovateľa: **J. B.**, bytom O., X. B., proti odporcovi: **Obvodný pozemkový úrad v Trnave**, Vajanského č. 2, Trnava, za účasti: **Slovenský pozemkový fond, regionálne pracovisko Trnava**, Vajanského č. 22, Trnava, o opravnom prostriedku navrhovateľa proti rozhodnutiu odporcu č. K2008/00013 zo dňa 5. júna 2008, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č.k. 42Sp/95/2008-20 zo dňa 23. februára 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 42Sp/95/2008-20 zo dňa 23.februára 2009 **m e n í** tak, že rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu v Trnave č. K2008/00013 zo dňa 5. júna 2008 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

Navrhovateľovi sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Trnave napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie č. K2008/00013 zo dňa 5. júna 2008, ktorým odporca podľa § 5 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) rozhodol vo veci uplatneného nároku navrhovateľa tak, že mu ako oprávnenej

osobe priznal právo na náhradu za pozemky v k.ú. P. zapísaných v PK vl. č. X. v podiele 1/3, v PK vl. č. X. v podiele 1/3, v PK vl. č. X. v podiele 1/3, z podielu vedenej v 1/2 na A. B., rod. B. - D.. O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že ich náhradu navrhovateľovi nepriznal.

Krajský súd v napadnutom rozsudku konštatoval, že správny orgán vo veci vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu a vyvodil z neho správny právny záver, keď určil podiel pripadajúci navrhovateľovi ako 1/3 z podielu pôvodnej vlastníčky, pretože podľa rozhodnutia v dedičskej veci po nebohej A. B., prichádzalo do úvahy viacero oprávnených osôb v zmysle § 2 ods. 2 zákona, no reštitučný nárok si ako jediný z viacerých oprávnených uplatnil len navrhovateľ. Podľa záveru krajského súdu, ktorý poukázal na ustanovenie § 2 zákona, ktoré obsahuje odlišnú úpravu ako § 21 zákona č. 229/1991 Zb., podľa ktorého bolo možné priznať vlastníctvo aj jedinému z oprávnených osôb, ak si ostatné oprávnené osoby nárok neuplatnili. Podľa zákona však mali nárok aj ďalšie oprávnené osoby v zmysle § 2 ods. 2 zákona a to každý z nich rovným dielom, no vzhľadom na to, že v zákonnej lehote o navrátenie vlastníctva nepožiadali, ich nárok zanikol. Krajský súd v súvislosti s určením podielu navrhovateľa dôvodil, že jeho námietka spočívajúca v tom, že bol jediným decičom je právne irelevantná a to s poukazom na § 2 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z. Taktiež poukázal krajský súd na skutočnosť, že pokiaľ ide o pozemky po svokrovi Š. B., z administratívneho spisu vyplýva len skutočnosť, že o reštitúciu požiadal Š. B. a A. B. P. V. š.p., čo však nebolo možné považovať za uplatnenie reštitučného nároku podľa zákona č. 229/1991 Zb. a ani podľa zákona č. 503/2003 Z.z..

Proti rozsudku podal odvolanie navrhovateľ a to z dôvodov, že sa odporca vôbec nezaoberal pôvodnými žiadosťami Š. B. a A. B., rod. B., ktoré si uplatnili v roku 1992. To že si nárok riadne uplatnili podľa navrhovateľa vyplynulo z dokladov, ktoré predložil a to 30. januára 1992, 9. júna 1993 a 28. novembra 1993, kedy žiadali o vydanie nehnuteľností P. V. š.p. a Pozemkový úrad v Trnave podaním z 15. marca 1994. Namietal taktiež nepriznanie nároku synom J. a Š. B., čím bol porušený § 2 ods. 2 písm c/ zákona č. 503/2003 Z.z. Súčasne predložil čestné vyhlásenia synov o vzdaní sa nároku v prospech otca. Žiadal napadnutý rozsudok krajského súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a priznať reštitučný nárok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods.2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu

predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP, bez nariadenia pojednávania, podľa § 250ja ods. 2 a § 214 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP s tým, že deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk, a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu je potrebné čiastočne vyhovieť.

Rozsudok bol verejne vyhlásený 20. januára 2011 podľa § 156 ods.1 a 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP.

Z obsahu administratívneho spisu súd zistil, že navrhovateľ nadobudol v konaní o dedičstve po poručiťke A. B., celé jej dedičstvo, nakoľko potomkovia poručiťky synovia Š. B. a J. B. sa vzdali svojich podielov v prospech svojho otca – navrhovateľa a to bez jeho povinnosti vyplatiť ustupujúcim spoludedičom ich podiely.

Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol nálezom č. I. ÚS 123/2010-48 zo dňa 30. júna 2010 tak, že z ustanovenia § 2 ods. 2 zákona možno „vyvodiť len to, že oprávnenými osobami sú všetky osoby v tomto ustanovení uvedené. Ich zaradenie do jednotlivých skupín neznamená, že ak existujú osoby v prednejšom poradí, nemôžu reštitučný nárok úspešne uplatniť osoby uvedené v neskoršom poradí, alebo ak v tom istom poradí existuje viac osôb, že jedna z nich môže uplatniť nárok len v pomere k počtu týchto osôb, ak tieto osoby alebo osoby v prednejšom poradí svoj nárok neuplatnili, a preto ich právo zaniklo. V tomto smere totiž zákon č. 503/2003 Z.z. neobsahuje žiadne pravidlo, ktoré by eliminovalo reštitučný nárok oprávnenej osoby uvedenej v niektorej zo skupín či v rámci jednej skupiny, ak tento nárok neuplatnili osoby uvedené v prednejšom poradí, či aj iné osoby v tom istom poradí. Nečinnosť týchto osôb otvára cestu pre uplatnenie „celého“ reštitučného nároku osobe, ktorá sa ho aktívne domáha na príslušnom orgáne, lebo aj táto osoba je rovnocenne zahrnutá do okruhu oprávnených osôb, ktorých sa tiež zmiernenie následkov majetkových krívd spáchaných na (spolu)vlastníkoch nehnuteľností v minulosti (rozhodnom období) týka. Podľa citovaného nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky takáto interpretácia ustanovenia § 2 cit. zákona je nielen konformná s jeho dikciou, ale aj zmyslom a účelom tohto zákona, a naostatok je aj v súlade so všeobecne uznávanými zásadami spravodlivosti, keď sa do širšej „rodiny“ vracia len to, čo bolo odtiaľ nesprávne odňaté alebo vzaté a preto konštatoval, že vo svetle naznačených hľadísk sa nemožno stotožniť so spôsobom, ako

orgány verejnej moci v prerokovávanej veci vykrátili celý reštitučný nárok sťažovateľa len na pomernú časť a že preto záver všeobecných súdov v uvedenom smere bol zjavným výkladovým vybočením, ktoré predstavuje porušenie práva na spravodlivý proces vychádzajúci z čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru“.

Právne závery, na základe ktorých Ústavný súd v záujme ochrany ústavou garantovaného základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v danom prípade rozhodol v prospech sťažovateľa sú v zmysle § 135 ods. 1 OSP pre odvolací súd prijateľné a právne akceptovateľné.

Podľa § 135 ods. 1 O.s.p. je súd viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis je v rozpore s ústavou, so zákonom alebo s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná (§ 109 ods. 1 písm. b/). Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnutelný podľa osobitných predpisov, a kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti a o zápise základného imania; súd však nie je viazaný rozhodnutím v blokovom konaní.

Vychádzajúc z vyššie citovaného zákonného ustanovenia a z názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky vysloveného v náleze I. ÚS 123/2010-48 zo dňa 30. júna 2010 ako aj obsahu administratívneho spisu a rozhodnutia o dedičstve po poručiteľke A. B. preto rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 220 OSP, rozsudok krajského súdu č.k. 42Sp/95/2008- -20 zo dňa 23. februára 2010 zmenil tak, že správne rozhodnutie odporcu č. K2008/00013 zo dňa 5. júna 2008 zrušil a vec vrátil odporcovi na ďalšie konanie, v ktorom rozhodne o reštitučnom nároku navrhovateľa jednak v intenciách rozhodnutia o dedičstve ako aj za použitia citovaného nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky.

Trovy konania súd navrhovateľovi, hoci bol úspešný, nepriznal, pretože mu v konaní pred krajským súdom ani pred odvolacím súdom žiadne trovy nevznikli a ani si žiadne trovy konania neuplatnil.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 20. januára 2011

JUDr. Eva Babiaková, CSc., v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská